

MANOELA POPESCU

DIANA COCONOIU

ECONOMIA ȘI GESTIUNEA ÎNTRERINDERII

APLICAȚII PRACTICE

CAPITOLUL

1

CREAREA NOILOR ÎNTRERINDERI

Întreprinzătorul este un revoluționar, un inovator, care depășește barierele convenționalului. Un asemenea curaj îl are un procent mic al populației și, de aceea, întreprinzătorul reprezintă o funcție economică aparte. (Joseph Alois Schumpeter).

1.1. PROFILUL ÎNTRERINZĂTORULUI

În altă ordine de idei, întreprinzătorul reprezintă „persoana care inițiază, singură sau în asociere, o afacere, asumându-și riscul de a investi capital în aceasta și responsabilitatea de a conduce și administra”⁷.

Orice întreprinzător trebuie să dețină o serie de **cunoștințe de specialitate**, și anume: **cunoștințe tehnice** în sfera afacerii alese, care semnifică stăpânirea tehnologiei de obținere a produsului sau de prestare a serviciului în condiții calitative și de eficiență corespunzătoare; **cunoștințe manageriale**, care condiționează capacitatea de îndeplinire corespunzătoare a funcțiilor conducătorilor prin folosirea în cadrul acestora, a celor mai bune metode, tehnici și instrumente de lucru; **cunoștințe de marketing**, care se referă la capacitatea de identificare a oportunităților pe care le prezintă piața pentru inițierea unor afaceri, de alegere a celor mai convenabili clienți și furnizori, de vânzare a unui volum cât mai mare de bunuri și servicii; **cunoștințe contabil - financiare**, care privesc sursele

⁷ Constantinescu, D., Tumbăr, C., Nistorescu, T., Neghișan, G., „Economia întreprinderii”, Editura Economică, București, 2000

și modalitățile de obținere a capitalului necesar, stabilirea destinației acestuia, gestiunea afacerii, astfel încât să se asigure echilibrul financiar și obținerea profitului.

Printre **caracteristicile întreprinzătorului de succes**⁸ rezultate pe baza unor cercetări efectuate în diferite țări, se numără:

- simțul dezvoltat al independenței, nevoia intensă de a nu fi sub conducerea, controlul altor persoane care-i pot îngreuna inițiativa;
- disponibilitatea pentru asumarea responsabilităților față de clienți și furnizori și eventual, față de ceilalți parteneri;
- simțul puternic al întreprinderii, imaginat drept cadrul care permite materializarea ideilor, manifestarea aptitudinilor și realizarea aspirațiilor proprii;
- capacitatea de a reacționa și de a gândi rapid, de a decide prompt asupra problemelor și situațiilor apărute;
- dorința de a obține rapid rezultate concrete, ceea ce determină angajarea preferențială în afacerile cu perspectivă de profituri substanțiale;
- consacrarea întregii energii, a capitalului și a timpului propriu întreprinderii nou create;
- încrederea profundă în succesul personal, capacitatea de redresare psihică rapidă după eșecuri;
- preocuparea permanentă pentru viitorul întreprinderii.

Reușita activității unei întreprinderi, capacitatea de a face față conjuncturilor, menținerea pe o traiectorie ascendentă sunt variabile determinate, în mare măsură, de calitatea întreprinzătorului. Șansele de supraviețuire și de dezvoltare ale unei întreprinderi depind de personalitatea întreprinzătorului care a inițiat-o, de competența sa afirmată pe diferite planuri ale activității întreprinderii, de vocația pe care o are pentru afaceri.

⁸ Idem 1

1.2. METODOLOGIA ÎNFIINȚĂRII

Înființarea noilor întreprinderi reprezintă un proces complex care cuprinde două etape: pregătirea procesului de creare și procesul propriu-zis de creare⁹. Aceste etape cuprind o succesiune de activități, grupate în trei stadii: nașterea ideii, elaborarea proiectului și declanșarea procedurilor pentru începerea activității. În etapa de **pregătire a procesului de creare a întreprinderii**, întreprinzătorul (o persoană sau un grup de persoane) trebuie să parcurgă două stadii: nașterea ideii și elaborarea proiectului. Nașterea ideii reprezintă rezultatul sincronizării dintre proiect și întreprinzător și impune întreprinzătorului alocarea unui timp important pentru **culegerea de informații** (documentații, opinii, sfaturi) în legătură cu activitatea pe care o conține ideea reținută. Acest stadiu presupune multiple eforturi de căutare, cercetare, informare și efectuarea unor repetate analize personale.

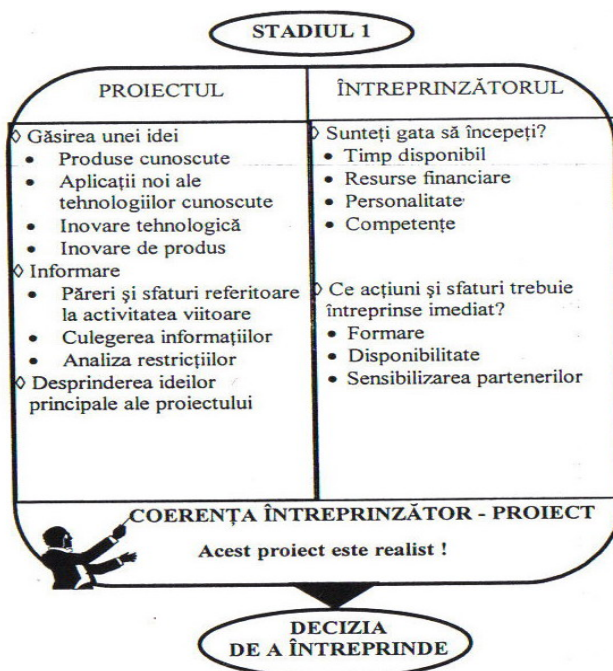

Figura nr. 1. Nașterea ideii¹⁰

⁹ Darbelet, M., Laugine, J.M., „*Economie d'entreprise appliquee*”, Les Editions Foucher, Paris, 1987.

¹⁰ Idem 3

Pentru început, întreprinzătorul va fi preocupat de găsirea unei idei. Nu trebuie neapărat ca produsul / serviciul să fie nou, el poate fi îmbunătățit, astfel încât originalitatea ideii să se concretizeze într-un proiect realist.

În finalul acestui stadiu, întreprinzătorul trebuie să procedeze la verificarea generală a realismului proiectului. Acesta trebuie să fie conștient de dificultățile proiectului său legate de competență, timp disponibil, mijloace financiare, cerințele pieței, forma juridică a întreprinderii, exigențele produsului sau serviciului vizat. Toate aceste elemente trebuie analizate, această analiză permițându-i creatorului să judece corect coerența proiectului său. În situația unui răspuns pozitiv, rezultă că proiectul este realist și se poate trece la următorul stadiu.

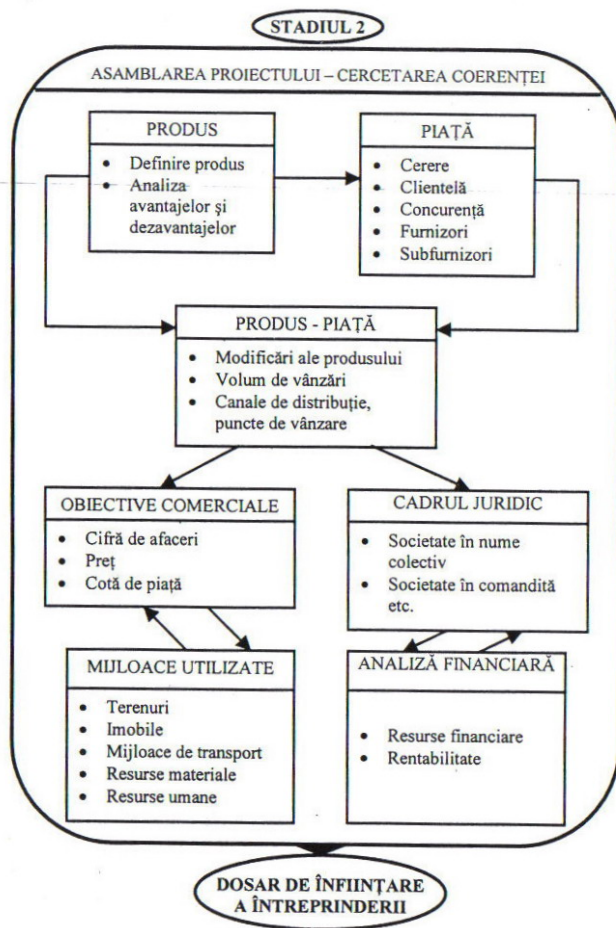

Figura nr. 2. Elaborarea proiectului¹¹

¹¹ Idem 3

Elaborarea proiectului cuprinde o notă de prezentare generală, studiul comercial, studiul juridic și studiul financiar.

Studiul comercial va cuprinde definirea produsului (sau serviciului) sub aspectul stabilirii caracteristicilor tehnico-economice și elaborarea unui studiu de piață. Studiul juridic are menirea de a pregăti dosarul de constituire a societății comerciale, pe baza legislației în vigoare, iar studiul financiar exprimă în termeni financiari elementele pe care le reunește proiectul (cifra de afaceri pe care și-o propune ca obiectiv, mijloacele tehnice, comerciale, umane și financiare, planul de finanțare, bilanțul, planul de trezorerie).

Etapa de pregătire a procesului de creare cuprinde și evaluarea necesarului de mijloace: terenuri, imobile, mijloace de transport, resurse materiale și resurse umane.

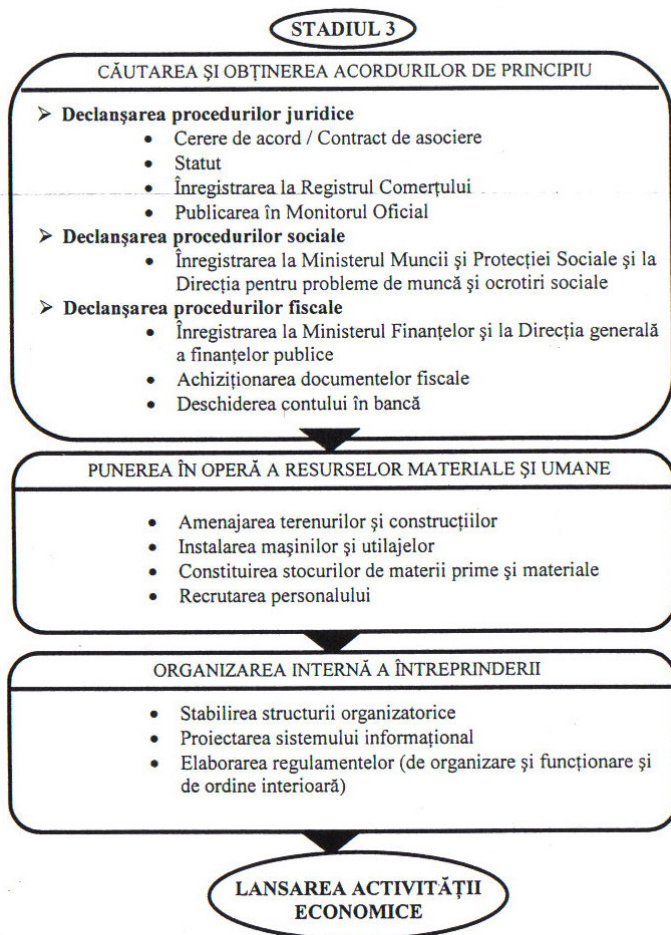

Figura nr. 3. Declanșarea procedurilor pentru începerea activității

Procesul propriu-zis de creare a unei întreprinderi presupune, în principal, realizarea a trei operațiuni: întocmirea formalităților necesare înființării, punerea în practică a resurselor materiale și umane, precum și organizarea internă a întreprinderii. Întocmirea formalităților necesare înființării sunt de natură juridică, socială și fiscală.

Principalii pași ce trebuie urmați în vederea înființării unei societăți comerciale sunt următorii:

✓ **Pasul I:**

Stabilirea formei **juridice** a societății, numărul de asociați, sediul social al societății, obiectul sau după caz, obiectele de activitate, persoanele împuternicite, mandat administratori, cota de participare la beneficii și pierderi, valoarea capitalului social, informații privind vectorul fiscal al societății, plata impozitului către stat, precum și datele despre TVA.

Acte necesare: copie C.I. asociați (2 exemplare), copie dovadă proprietate (contract de vânzare - cumpărare, certificat de moștenitor, contract de comodat, contract închiriere) pentru sediul social și trei variante de denumiri pentru societate.

✓ **Pasul II:**

Cuprinde depunerea cazierelor fiscale, rezervarea denumirii societății la ORCMB și redactarea **actului constitutiv**.

✓ **Pasul III:**

Presupune întocmirea dosarului.

Actele necesare: chitanță depunere capital social, adeverință de la Asociația de Locatari, specimen semnătură (de la notariat), cazierele fiscale, actul constitutiv, plus contractul pentru sediu, 2 timbre judiciare de 0,3 lei. Urmează completarea cererilor de înregistrare, precum și a declarației pe propria răspundere și anexa fiscală.

DE REȚINUT !

Potrivit noilor reglementări, întreprinderile mici și mijlocii se clasifică nu doar în funcție de numărul mediu de salariați, ci și în funcție de cifra de afaceri anuală netă sau activele totale pe care le dețin, în următoarele categorii:

- a) microîntreprinderi - au până la 9 salariați și realizează o cifră de afaceri anuală netă sau dețin active totale de până la 2 milioane euro, echivalent în lei;
- b) întreprinderi mici - au între 10 și 49 de salariați și realizează o cifră de afaceri anuală netă sau dețin active totale de până la 10 milioane euro, echivalent în lei;
- c) întreprinderi mijlocii - au între 50 și 249 de salariați și realizează o cifră de afaceri anuală netă de până la 50 milioane euro, echivalent în lei, sau dețin active totale care nu depășesc echivalentul în lei a 43 milioane euro.

1.3. LEGISLAȚIE

1. Legea nr. 26 din 5 noiembrie 1990 privind registrul comerțului, și (M.Of. nr. 49 din 4 februarie 1998), cu modificările și completările ulterioare:
 - Legea nr. 348 din 6 iulie 2001 pentru modificarea Legii nr. 26/1990 privind registrul comerțului (M.Of. nr. 381 din 12 iulie 2001);
 - O.U.G. nr. 129 din 10 octombrie 2002 pentru modificarea Legii nr. 26/1990 privind registrul comerțului și a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 76/2001 privind simplificarea unor formalități administrative pentru înregistrarea și autorizarea funcționării comercianților (M.Of. nr. 746 din 11 octombrie 2002);
 - O.G. nr. 15 din 30 ianuarie 2003 pentru completarea Legii nr. 26/1990 privind registrul comerțului (M.Of. nr. 61 din 1 februarie 2003);
 - Legea nr. 161 din 19 aprilie 2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției (M.Of. nr. 279 din 21 aprilie 2003);
 - Legea nr. 505 din 26 noiembrie 2003 privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 129/2002 pentru modificarea Legii nr. 26/1990 privind registrul comerțului și a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 76/2001 privind simplificarea

- unor formalități administrative pentru înregistrarea și autorizarea funcționării comercianților (M.Of. nr. 857 din 3 decembrie 2003);
- Legea nr. 183 din 17 mai 2004 privind aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 30/2003 pentru modificarea art. 36 din Legea nr. 105/1996 privind evidența populației și cartea de identitate (M. Of. nr. 321 din 13 mai 2003);
 - O.G. nr. 72 din 13 august 2004 pentru modificarea art. 39 din Legea nr. 26/1990 privind registrul comerțului (M. Of. nr. 791 din 27 august 2004);
 - Legea nr. 519 din 23 noiembrie 2004 privind aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 72/2004 pentru modificarea art. 39 din Legea nr. 26/1996 privind registrul comerțului (M. Of. nr. 1109 din 26 noiembrie 2004);
 - Legea nr. 1 din 21 februarie 2005 privind organizarea și funcționarea cooperăției (M.Of. nr. 172 din 28 februarie 2005);
 - O.U.G. nr. 17 din 9 martie 2005 pentru stabilirea unor măsuri organizatorice la nivelul administrației publice centrale (M.Of. nr. 229 din 18 martie 2005);
 - Legea nr. 441 din 27 noiembrie 2006 pentru modificarea și completarea Legii nr. 31/1990 privind societățile comerciale, republicată, și a Legii nr. 26/1990 privind registrul comerțului, republicată (M.Of. nr. 955 din 28 noiembrie 2006);
 - O.U.G. nr. 119 din 21 decembrie 2006 privind unele măsuri necesare pentru aplicarea unor regulamente comunitare de la data aderării României la Uniunea Europeană (M.Of. nr. 1036 din 28 decembrie 2006).
2. Legea nr. 31 din 16 noiembrie 1990 privind societățile comerciale, republicată (M.Of. nr. 1066/17.11.2004), cu modificările și completările ulterioare:
- Legea nr. 302 din 24 octombrie 2005 pentru modificarea și completarea Legii nr. 31/1990 privind societățile comerciale (M.Of. nr. 953 din 27 octombrie 2005);
 - Legea nr. 441 din 27 noiembrie 2006 pentru modificarea și completarea Legii nr. 31/1990 privind societățile comerciale, republicată, și a Legii nr. 26/1990 privind registrul comerțului, republicată (M.Of. nr. 955 din 28 noiembrie 2006);
 - Legea nr. 516 din 29 decembrie 2006 privind completarea Legii nr. 302/2005 pentru modificarea și completarea Legii nr. 31/1990 privind societățile comerciale (M.Of. nr. 14 din 9 ianuarie 2007).
3. Legea 359 din 8 septembrie 2004, privind simplificarea formalităților la înregistrarea în registrul comerțului a persoanelor fizice, asociațiilor familiale și persoanelor juridice, înregistrarea fiscală a acestora, precum și la autorizarea funcționării persoanelor juridice (M.Of. nr. 839/13.09.2004), cu modificările și completările ulterioare:

- O.U.G. nr. 75 din 30 septembrie 2004 pentru modificarea și completarea Legii nr. 359/2004 privind simplificarea formalităților la înregistrarea în registrul comerțului a persoanelor fizice, asociațiilor familiale și persoanelor juridice, înregistrarea fiscală a acestora, precum și la autorizarea funcționării persoanelor juridice (M.Of. nr. 932/12.10.2004);
 - O.G. nr. 28 din 26 ianuarie 2006 privind reglementarea unor măsuri financiar-fiscale (M.Of. nr. 89 din 31 ianuarie 2006);
 - O.G. nr. 35 din 26 iulie 2006 pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală (M.Of. nr. 675 din 7 august 2006);
 - Legea nr. 360 din 21 septembrie 2006 pentru modificarea art. 31 din Legea nr. 359/2004 privind simplificarea formalităților la înregistrarea în registrul comerțului a persoanelor fizice, asociațiilor familiale și persoanelor juridice, înregistrarea fiscală a acestora, precum și la autorizarea funcționării persoanelor juridice (M.Of. nr. 799 din 22 septembrie 2006);
 - O.U.G. nr. 119 din 21 decembrie 2006 privind unele măsuri necesare pentru aplicarea unor regulamente comunitare de la data aderării României la Uniunea Europeană (M.Of. nr. 1036 din 28 decembrie 2006);
4. Legea nr. 300 din 28 iunie 2004 privind autorizarea persoanelor fizice și a asociațiilor familiale care desfășoară activități economice în mod independent (M.Of.nr. 576 din 29 iunie 2004), cu modificările și completările ulterioare:
 - Legea nr. 378 din 13 decembrie 2005 pentru modificarea art. 18 din Legea nr. 300/2004 privind autorizarea persoanelor fizice și a asociațiilor familiale care desfășoară activități economice în mod independent (M.Of. nr. 1138 din 15 decembrie 2005);
 - O.U.G. nr. 40 din 31 mai 2006 pentru modificarea și completarea Legii nr. 300/2004 privind autorizarea persoanelor fizice și a asociațiilor familiale care desfășoară activități economice în mod independent (M.Of. nr. 493 din 7 iunie 2006).
 5. H.G. nr. 1766 din 21 octombrie 2004 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 300/2004 privind autorizarea persoanelor fizice și a asociațiilor familiale care desfășoară activități economice în mod independent (M.Of. nr. 1048 din 12 noiembrie 2004).
 6. Legea nr. 161 din 19 aprilie 2003 privind unele masuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției - Cartea I, Titlul V - Grupurile de interes economic (M.Of. nr. 279 din 21 aprilie 2003), cu modificările și completările ulterioare.
 7. Legea nr. 1 din 21 februarie privind organizarea și funcționarea cooperăției (M.Of. nr. 172 din 28 februarie 2005).